

D. Šoštakovič - Končertino za dva glasovira
D. Milhaud - Scaramouche
w. Lutoslawski - Varijacije na Paganinijevu temu
i skladbe drugih skladatelja slične težine.

ČEMBALO

UVOD

Prema nekim pokazateljima, uvođenje čembala kao glavnog predmeta u srednje glazbene škole u sadašnjem trenutku predstavlja stvarnu potrebu, čak to više, nužnost, budući da su sazreli uvjeti za to. Kao prvo, na Muzičkoj akademiji u Zagrebu upravo završava treća generacija diplomiranih čembalista koji predstavljaju prvi i najvažniji preduvjet da bi se uopće moglo pristupiti ostvarenju nastave u srednjim školama. Zatim, u dvije škole u Hrvatskoj (Glazbena škola u Varaždinu i Glazbena škola Vatroslava Lisinskog u Zagrebu) odvija se već nekoliko godina izborna nastava čembala i pokazuje neprekidni porast zanimanja učenika kojim se proporcionalno povećava zbog sve većeg zanimanja za staru glazbu. U tome apsolutno najviše zaostajemo za europskim trendovima i došlo je vrijeme da se to promijeni, tim više što ćemo ubrzo biti dio Europe. To ujedno znači da nećemo više moći jednostavno zatvarati oči prema općoj davno usvojenoj praksi kojom se već u okrilju srednje škole određena pozornost poklanja autentičnom izvodenju stare glazbe, kao i autentičnom instrumentariju.

U Hrvatskoj je takav trend sve prisutniji otkad su diplomirali prvi čembalisti, jer bez njih je danas nezamisliv bilo koji sastav za baroknu glazbu. O tome govori činjenica da se u periodu od posljednjih sedam godina ustrojio znatan broj takvih sastava koji neprekidno djeluju, a njihov broj stalno raste. Primjerice, *Hrvatski barokni ansambl* bez čembalista uopće ne bi mogao djelovati, a tu su još i mnogi drugi manji sastavi poput *Musica da camera* i sličnih. Nije na odmet spomenuti i činjenicu da gotovo svi mladi čembalisti posjeduju vlastita glazbala što je vrlo važno za njihov daljnji razvoj, koji nužno uključuje i mogućnosti koncertiranja i širenja spoznaja o baroknoj literaturi i staroj glazbi, još uvijek nedovoljno poznatoj u našoj sredini.

Naposljetku, sve ovo je važno imati na umu kad se govori o jednoj piramidalno organiziranoj edukaciji koja mora neprekidno teći od srednje škole prema visokoj školi i daljnjem usavršavanju. To konkretno u ovom slučaju znači da bi usmjereno školovanje iz čembala s prirodnim i postupnim usvajanjem znanja u srednjoj školi znatno pridonijelo kakvoći studija koji bi posljedično tome mogao pružiti više širine i još cjelovitije školovanje u svakom smislu riječi.

Tjedni broj sati

NASTAVNI PREMET	R A Z R E D			
	I. sr.	II. sr.	III. sr.	IV. sr.
Čembalo	2	2	3	3
Solfeggio	2	2	2	2
Harmonija	2	2	1	1
Polifonija	-	-	2	1
Povijest glazbe	2	2	2	2
Glasovir	2*	2*	2	2
Komorna glazba	-	-	2	2
Zbor ¹	4	4	4	4
Čitanje partitura ²	1	1	-	-1
UKUPNO	14	14	19	18

Napomene:

¹ Prema potrebi školskog orkestra umjesto predmeta Zbor može se upisati Orkestar.

² Predmet Čitanje partitura može se u I. i II. razredu upisati kao izborni predmet.

* sat traje 30 minuta

METODIČKA OBJAŠNENJA

Program se izvodi kroz četiri godine, dva školska sata (45 minuta) tjedno u I. i II. razredu i tri školska sata (45 minuta) u III. i IV. razredu srednje glazbene škole.

Svrha je programa stjecanje umijeća sviranja na čembalu te upoznavanje s mogućnostima i posebnostima glazbala kroz njegov povijesni razvoj i kroz literaturu koja obuhvaća nekoliko stilskih razdoblja, počam od kasne renesanse, preko baroka, rokoka do rane kalsike i potom 20. stoljeća uključujući i hrvatske skladatelje. Postupnim svladavanjem tehničkih problema te zakonitosti ornamentacije i intepretacije različitih stilova, učenik će biti osposobljen za solističko i skupno (komorno) muziciranje.

PRVI RAZRED

SADRŽAJ RADA

Osnovne informacije o glazbalu u povijesnom kontekstu s osvrtom na različite tipove glazbala (spinet, klavikord, čembalo).

Postava ruke, način udara, osnove tehnike sviranja.

Upućivanje u važnost urtexta kod učenja čembala.